

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:44, leidžiasi 6:40

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
Published by The Lithuanian News Publishing Co.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 606
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Rugsėjo-September 28 d., 1972 m.

Kaina 15c

SUSTIPRĖJO VIETNAME TAIKOS VILTY

FILIPINŲ PREZIDENTAS MARCOS PLANUOJA ŽEMĖS ŪKIO REFORMĄ

MANILA. — Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos pareiškė pasikalbėjime su užsienio korespondentais, kad jis plačiai panaudos nepaprastą galias, kurias jam suteikia karo stovio pasakelbimas. Svarbiausias jo uždavinys būsiąs pravesti žemės reformą, kuri panaikintų dvarininkų luomą ir atiduotų žemę tiems, kurie ją dirba. Reforma užtruktų dvejis trejis metus, bet ją įvykdžius, komunistai netektų propagandinio ginklo.

Prezidentas Marcos toliau pareiškė, kad Filipinai ir toliau ieškotų svetimų valstybių kapitalo investavimų Filipinuose, tačiau svetimieji, būdami turėdami reguliuojami, kad jie nekenktų filipiniečiams. Užsienio žibalo bendrovėms bus leidžiama ieškoti naujų žibalo šaltinių, tačiau bendrovės turės turėti kontraktus su vyriausybe.

Amerikos biznio interesai Filipinuose turi investavę apie 2 bil. dol. Čia dirba apie 800 amerikiečių biznio bendrovių. Biznierių sujudino neseniai paskelbtas Filipinų Aukščiausiojo Teismo sprendimas, kuris draudžia amerikiečiams valdyti Filipinų žemės plotus ir kai kuriose pramonės šakose draudžia samdyti svetimšalius.

Prezidentas Marcos siekia savo dekretais pagreitinti visą „naujos visuomenės“ kūrimo procesą. Jis pasiūkino laikraščių ir radijo stočių uždarymą tuo, kad spauda esanti pilna komunistų simpatikų, kurie varo komunistinę propagandą, spausdina iškraipytas, tendencingas žinias ir kritika, kuri skaldė tautą ir silpnina jos atsparumą komunistui.

Karo stovio įvedimas derinasi u Filipinų konstitucija, pareiškė Marcos. Jis nutaręs būti nešalidžiu ir nugalėti turtingų dvarininkų opoziciją žemės reformos idėjai. Filipinų santyliai su Amerika nepasikeis.

Studentai nesidomi leninizmu

Lietuvos studentai nepakankamai, net mažai domisi visuomenės mokslais — nusiskundė komunistinio pareigūnas A. Kunčikas „Komj. Tiesoje“. Kas tie mokslai? Tai marksizmas-leninizmas. Ši kartą pateikiami pavyzdžiai iš Vilniaus VSI, arba užsienio studentų institutų jame studijuoją 600 jaunuolių. Aaiškėjo, kad tuos „mokslus“ audijuoja paviršutiniškai. Dalis studentų pareiškė, kad paskaitas skaitomos neįdomiai, remiasi senais faktais. Negerai są tai, kad studentai nesuėbą vertinti naujus įvykius iš dinamiškos marksistinių pozicijų. Kitos tariamos blogybės: studentai nesugeba tinkamai konjektuoti klasikų veikalų (taigi Markso, Lenino raštų...). Sieama vykdyti didesnę priežiūrą ir verst studentus daugiau mėtis markizmu. Dėl to nuo q metų Institute įvestos atescinės kortelės, kurioje žymia, kaip studentas studijuoja os visuomenės mokslus. (E)

WASHINGTONAS. — Čia lininėje mirė atsargos generolas arence Huebner, kuris II-jo paulinio karo metu vadovavo rsiai I-majai divizijai — „Big d 1“. Velionis karininku tapo paprasto eilinio, I-me Pasauliame kare pasiekdamas kapi- no laipsnį, o 1947 metais yra vęs vyriausiu JAV armijos va-Europoje.

IŠ VISO PASAULIO

LOS ANGELES. — Pirmiuose rinkimuose sen. Humphrey pasakė daug negražių dalykų apie sen. McGoverną. Dabar sen. Humphrey Los Angeles demokratų susirinkimuose ragina žmones balsuoti už McGoverną.

PEKINAS. — Trys š. Vietnamo paleisti amerikiečiai lakūnai, vieno jų motina, kito žmona ir penki kairieji amerikiečiai, kuriems Hanojus lakūnus perdavė, iš Pekino išskrido į Sovietų Sąjungą, kur stovėjo Irkutskė, Maskvoje, o iš čia skrido į Kopenhagą. Kairieji karo priešninkai norėjo lakūnus gabenti per Stokholmą, tačiau Hanojus ir Maskva nutarė kitaip. Komunistai siekia šiuo trijų belaisvių paleidimu laimėti kuo daugiau propagandinių laimėjimų.

ČIKAGA. — Vakar iš New Yorko į Čikagą buvo atvežta liepsna, kurią iš Izraelio į Ameriką atgabeno Izraelio turizmo ministeris Moche Kol. Žydai visame pasaulyje pradeda švesti Izraelio nepriklausomybės 25 m. sukaktį, nors ji sukančia tik ateinančių metų gegužės mėn. New Yorko nuo tos Izraelio liepsnos buvo uždegtos 25 žvakės Kennedy aerodromo sinagogoje. Vieną žvakę uždegė prezidento Nixono įgaliotas gubernatorių Rockefelleris. Meras Lindsay paskelbė specialią proklamaciją.

LONDONAS. — Britanijos premjeras tariasi su britų pramonės ir darbo unių atstovais. Jis pasiūlė britams savanoriškai apriboti kainų kilimą ir algų didėjimą. Kainos neturėtų pakilti per metus daugiau kaip 5%, o algos daugiau kaip 6 dol. per savaitę.

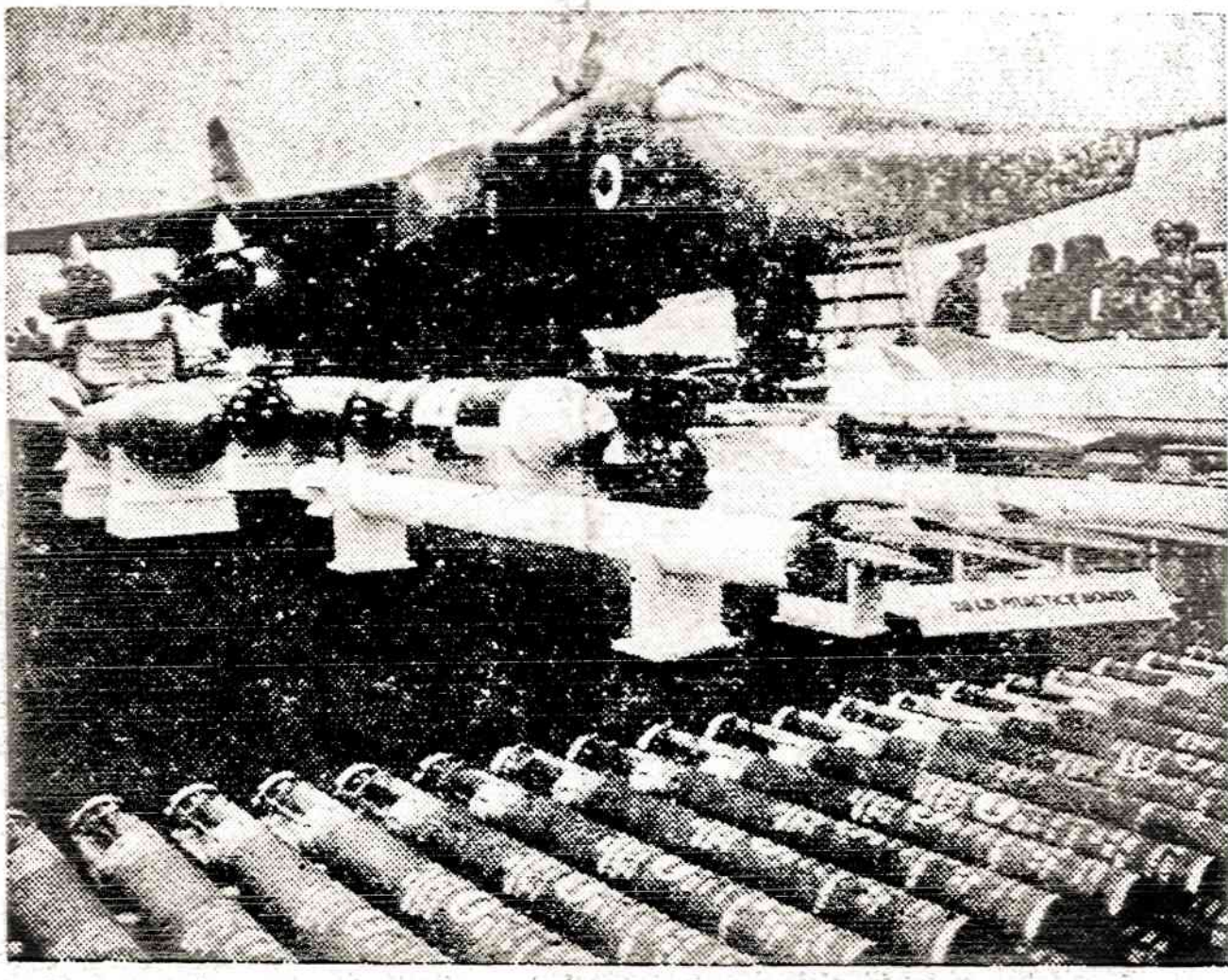
SOUTH CHARLESTON. — V. Virginijoje vienoje negrų bažnyčioje moteris buvo įkasta barškuolės gyvatės, kurių dvi buvo naudojamos religinėse Pentakostų sektos ceremonijose. Moteris po 8 dienų mirė.

JOHANNESBURG. — P. Afrikos šimtams turistų žiūrint, susimūšė dvi zulu grupės. Ietimi, pagaliai ir metalo vamzdžiais ginkluoti negrai gerokai apsidaužė. Penki sunkiai sužeisti paguldyti ligoninėn.

BANIFF. — Penkios valstybės svarsto konferencijoje, kaip išgelbėti baltuosius lokius. Konferencijoje dalyvauja Kanada, Sovietų Sąjunga, Norvegija, Danija ir Amerika.

VIENA. — Iš Čekoslovakijos į Austriją atvažiavo autobusas. Be normalių keleivių pasirodė dar keturi, trys vyrai ir moteris, kurie atvyko prisirišę lauke prie autobuso ašių. Jie paprašė politinės globos.

◆ Norvegijos parlamentas paskelbė, kad šiais metais Nobelio taikos premija visai nebus skiriama.

Vienas geriausių NATO valstybių karo lėktuvų yra britų - prancūzų statytas naikintuvas „Jaguar“. Jis buvo parodytas visuomenei metinėje Farnborough aviacijos šventėje, Anglijoje. Ap link lėktuvą išdėstyti įvairūs sviediniai, bombos ir raketos, kuriomis jie lėktuvai ginkluoti.

NORVEGŲ ATSIŠAKYMAS ĮSTOTI Į RINKĄ GALI PAVEIKTI DANIJĄ

OSLO. — Norvegijos gyventojams atsisakius įsijungti į Bendrąją Europos Rinką, premjeras Trygve Bratteli pareiškė ateinančią savaitę pasitrauks su visa vyriausybe. Tas gali sukelti sunkią vyriausybės krizę, nes darbo partija su 74 atstovais parlamente bei konservatoriai su 29 atstovais pareiškė, kad tos partijos nedalyvaus vyriausybėje, kuri pasisako prieš rinką. Jokia kita parlamento partija negalės sudaryti vyriausybės, todėl Norvegijos laukia silpna koalinė vyriausybė iki kitų metų rudens rinkimų.

Bruselyje rinkos vadovybė pareiškė po norvegų referendumo apgailestavimą ir atmetė Norvegijos pasiūlymą pradėti derybas su rinka dėl norvegų pramonės eksportų įleidimo į rinką. Britanija irgi sunkiai pergyvena netikėtą norvegų balsuotojų pasisakymą prieš rinką. Norvegija yra senas britų prekybos partneris su stipriais politiniais ryškiais. Dėl tos pačios priežasties Prancūzija per daug nepergyvena Norvegijos gyventojų nutarimo, nes jie bijojo, kad Norvegijos buvimas rinkoje sutirpintų Britanijos rėmėjus.

Norvegų biznierių bijo, dabar jų gaminiamas bus sunku rasti rinką. Valstybės, kurios įstoja į rinką nuo sausio 1 dienos: Britanija, Airija ir Danija, kartu su rinkos valstybėmis, perka apie 65% Norvegijos prekių. Ateityje joms bus sunkiau patekti į rinką, kuri turi miltus „svetimoms“ valstybėms.

Blogiausia Norvegijos atsimeti nuo rinkos išdava gali būti Danijos balsuotojų paskatinimas panašiai pasielgti. Danijos referendumas tuo pačiu reikalu įvyksta ateinantį pirmadienį. Danijos premjeras Krag jau pareiškė, kad atsisakymas įstoti į rinką reikštų danų valiutos nuvertinimą, nedarbą ir šalpos patarnavimų sumažinimą. Danija uždarė visus užsienio valiutos prekybos centrus. Rinkos priešininkai tikisi, kad norvegų pavyzdys paskatins ir danus pasisakyti prieš įstojimą į Europos rinką.

Sovietų žinių agentūra sveikino norvegų balsavimo rezultatus. Norvegijos liaudis pasisakiusi prieš blokų stiprinimą, sako Tass.

— Vilniaus Trakų gatvėje jau eilę metų veikia teatro ir muzikos muziejus, sukaupęs vertingą medžiagą. Tačiau jau viešai nusiskundžiama šio mažo muziejaus vargingomis patalpomis.

(E)

Muštynės Maskvos hockey stadijone

MASKVA. — Kanados ledo ritulio komanda antradienio vakare vėl sumušė Sovietų Sąjungos rinktinę 4-3. Kova buvo labai kieta. Kanadiečiai žaidėjai buvo išvaryti iš aikštės už žiaurų lošimą net 25-oms minutėms. Sovietų žaidėjai nedaug atsiliko, prasedę 17 minučių. Prieš pat lošimo pabaigą du žaidėjai sumušė. Abu gavo 5 minučių baudas.

Kitą dieną „Sovietųskaja Rosija“ rašė: „Ledo ritulys nėra judo“. Kitas sovietų laikraštis pastebėjo, kad šių aštuonių rungtynių serija yra išbandymui ledo ritulio pranašumo, o ne nustatymui, kas stipresnis bokse.

Ketvirtadienį Kanados profesionalų rinktinė loš paskutines rungtynes su sovietų rinktinė. Šiuo metu rezultatas yra — lygiosios. Abi komandos išlošė tris, ir vienas sulošė lygiom.

Senatas atmetė Brooke pasiūlymą

WASHINGTONAS. — Senatoriaus Brooke pasiūlytas įstatymo papildymas, reikalaujantis užbaigti Vietnamo karą per 4 mėn., senatė pralaimėjo 45-42 balsais. Tuo pačiu senate baigėsi jau liepos mėn. prasidėję bandymai priversti prezidentą baigti karą senato „baldandžių“ sąlygomis. Keli tokie senato pasiūlymai buvo atmeti Atstovų Rūmų.

Sen. Brooke spaudai pareiškė, kad dėl paskutinio pralaimėjimo jis kaltina sen. McGovern ir kitus, kurie balsavimą nedalyvavo ir leido „vanagams“ laimėti.

Gen. Creighton Abrams, buvęs JAV karo jėgų vadas P. Vietname.

KISSINGERIS PRATĖSĖ DERYBAS PARYŽIUJE SU HANOJAUS VADA

WASHINGTONAS. — Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidentas Kissinger, antradienį Paryžiuje susitikęs su š. Vietnamo atstovais, pratęsė pasitarimus dar vienai dienai. dos sekretorius Ziegler, klausiamas ar tas pratęsimas reiškia derybose įvyko pažanga, atsisakė spekuliuoti. Nieko nesašaurės Vietnamo pasiuntinybė Paryžiuje. Tačiau pabrėžiama: per 18 ankstyvesnių susitikimų, niekada nebuvo atvejo, ka rybos vyktų kelias dienas. Su Kissingeriu slaptais derybas Le Duc Tho, Hanojaus politbiuro narys, ir Xuan Thuy, Han delegacijos Paryžiaus taikos derybose vadas.

Valstybės departamenta reikė, kad jis su ypatingu domėjimu seka įvykius Ma je. Ten antradienį prem Kosyginas ilgai kalbėjo s Vietnamo ambasadorium Thuc Dong, o trečiadienį s ilgai tarėsi Podgornas. V. bės sekretorius Rogers New ke turėjo pietus su soviet senio reikalų ministriu Gr ko. Washingtono prancūz lomatiniai sluogsniai pare kad Vietnamo taika yra i kiam.

Japonų premjeras prie kinų sienos

PEKINAS. — Ketvirtadienį turi baigtis Japonijos-Kinijos derybos, laukiama pareiškimo, kuriame bus paskelbtas diplomatinų ryšių atgaivinimas. Ketvirtadienio vakare japonų premjeras Tanaka rengia banketą Kinijos vyriausybės nariams. Dar nežinia ar jį priims Mao Tse Tungas, kaip jis priėmė prezidentą Nixoną. Visa derybų eiga, banketai, žymių Pekino vietų lankymas Tanakai suorganizuotas pagal prezidento Nixono priėmimo pavyzdį. Japonų delegacija net stebėjo tą patį kinų baletą su ta pačia programa, kaip prezidento Nixono delegacija.

Trečiadienio rytą japonai buvo nuvežti prie Didžiosios Kinų Sienos, kurią japonų kariuomenė buvo pralaužusi 1937 metų kare.

Žurnalas nukentėjo dėl bendradarbio

NEW YORKAS. — žinomas konservatorių redaktorius ir žurnalistas William Buckley Jr. 1969 metų rugsėjo mėn. „Esquire“ žurnalo numeryje buvo Gore Vidal straipsnyje pavadinamas „rasistu, antisemitu, negrų nekenčiančiu nacių“. Buckley padavė į teismą žurnalo leidėjus ir straipsnio autorį.

Po ilgai užsitęsusių teismų žurnalo leidėjai nutarė savanoriškai sumokėti Buckley 115,000 dol. „teismo išlaidoms“. Ižeistas žurnalistas nutarė bylą nutraukti. Rašytojas ir literatūros kritikas Gore Vidal pats turės susimokėti teismo išlaidas, kurios siekiančios 75,000 dol.

Filmų pramonei trūksta scenarijų

Lietuvoje gaminamų filmų nesėkme toliau ryškina Vilniaus spaudoje kilę ginčai dėl filmų scenarijų. Esama nuomonų (klaidingų), kad filmų scenarijai, tai literatūros kūriniai. Tas nesėkmes iškėlė Romas Gudaitis „Lit. ir Meno“ savaitraštyje. Jis nusiskundė, kad lietuviškame kine „šiuo metu pernelyg maža žmonių, kurie scenarijų rašymą laikytų savo profesija ar pašaukimu. Nei vienas pastarųjų metų lietuviškas meninis filmas nebuvo sukurtas pagal pilnavertį literatūrinį scenarijų“. Reikia, esą, puoselėti originaliąją kino dramaturgiją, priešingu atveju lietuviška literatūra. Trūksta kino ekranuose vietoje tikrų filmų, teks stebėti... nufilmuotą tinkamų scenarijų ir todėl lietuviški filmai vis nesugeba išbristi iš nesėkmių... (E)

Plaukikas Spitz televizijoje

LOS ANGELES. — Amerikietis plaukikas Mark Spitz, kuris Olimpiadoje laimėjo 7 aukso medalius, neužilgo pasirodys televizijoje. Bom Hope programėje, kaip aktorius. Jis už tą trupą pasirodymą gaus 10,000 dol. Bob Hope pareiškė, kad Spitz turi didelę ateitį „mūsų biznyje“.

PADORUS MEŠKERIOTOJAS

Ankstyvą šeštądienio rytą meškeriojais, zuja po ežerą padorus meškeriojais su žmo- ne, martele ir sūnumi, susi- krausė, susidėję įvairius meš- keriojimui įrankius, išvažia- vo į Minesotos valstijos labai didelį Leech ežerą (lietuviškai dēlių) ežerą meškerioti.

Daug kas pasakojo, kad jie, važiuodami Minesotos valstija, ežerą prie ežerų, meškų, yil- ku, šernų ir kitokių žvėrių. De- ja, šiai šeimai važiuojant nete- ko matyti jokių žvėrių, išskyr- us palė kelių vaikščiojančių kurapkę ir du suvažinčius, nei už kelių mylių, nekoki kvapai skleidžiančius šėkus. Kelionė pasisekė puikiai.

Atvykę į Cukraus Taško (an- gliškai Sugar Point) vietovę, dar tą pačią dieną, nusipirkę sliškų ir mažų žuvėlių, tuoj pasileido į ežerą lydekų gau- dyti. Pradėjo ši šeima labai padoriai, kaip tikri meškerio- tojai, žuvis gaudyti. Sliškėli ant kabelio užmovus, ar žu- vėle užkabinius, porą kartų paspiovus ir įmetus į vandenį meškere, laukti pakol žuvelė užsikabins.

Ir taip belaukiant žuvelės, žiūrėk jau neriasi pludėlė ir vandenį. Trauki meškere, eše- rys ar kitokia žuvelė, o kar- tais ir didelė lydeka užsikabi- nus. Baisiai malonus toks meškeriojimas. Tikras menas! Tuo tarpu kiti, pasivadine

Senos lenktynių automobilių padangos sudaro puikias klūtis, tren- ruojant Akron, Ohio, jaunuosius futbolininkus.

Reikia ir teisybę parašyti, kad tokiu gaudymu gali per dieną po keliasdešimtis lyde- kų pagauti. Bet padorus meš- keriojimas taip gaudyti lydekų neprivalėtų. Pagaliau, kur gi- tas lydekų dėstas, jeigu tik tris leidžiama pagauti.

Minesotos valstijos adminis- tratoriai yra išleidę meškerio- tojams taisykles. Tose taisyk- lėse yra aiškiai parašyta, kad galima imti tik tą žuvį, kuri pati tvėria už masalo ir kuriai kabliukas įstringa gerklėje. Tik tose taisyklėse nepamėc- ta, kaip jie gali sutikrinti, ar žuvis buvo pagauta už uode- gos ar už galvos. Padorus meškeriojimo padori ir šeima, griežtai laikėsi surašytų taisyk- lių.

Pagautą lydeką ir radę, kad kablys įsikabinęs ne gerklėje, bet papilvėje ir uodegoje, iš- traukę, pasidžiaugę, pasigrožė- ję, vėl į ežerą paleisdavo.

Tai gi ir sakau, kad toks zu- vų — lydekų gaudymas, atseit "troilingavimas" nėra padorus meškeriojimas, bet papras- čiausias žuvis akių, pilvų, papilvių, šonų ir uodegų dras- kymas. Jeigu jau vadinies meškeriojimu, tai būk meške- riojimas. Kaip padorus meške- riojimas, raginu visus meške- riotojus ar žuklautojus kiubų na- rius prieš tokiuos "troilinguo- tojus" išsipaišyti didžiausius plakatus ir imti juos piketuoti. Pagaliau, tokių savo klubuo- se nariais nelaikyti. Bet jeigu, su padorus meškeriojimo nuo- mone negalite sutikti, tai jau jūsų reikalas! Tikiau, kad dėl to nereikės susibarti.

Vieni ją vadina dogfish — šunies žuvimi, kiti tarė esanti Wild — laukinę žuvį, bet to uosto ir rezervato savininkas pasakė jos tikrą vardą — eel- pout, burbot. Lietuviškai būtų tikra vėgėlė. Be to, pasakė, kad mūsų pagautoji žuvis ne- turi žuviai privalomų žvynų, todėl ji nėra valgoma. Jos vie- ta esą sąslavų dėje. Kad tu surūgtum, koks didelis liūde- sys teko pergyventi įmetus žu- vį į sąslavų dęžį! Tik grįžus į namus ir perskaičius apie žu- vis didelę knygą, buvo sužino- ta, kad angliškai vadinama eel-pout, burbot — lietuviškai vėgėlė yra tinkama valgyti ir jos mėsa esanti skani.

Nevisuomet reikia ir ameri- kiečių klausyti. Juk tik žydams, pagal biblijoje surašytas tai- sykles, žuvis be žvynų buvo draudžiama valgyti. Kitą kar- tą šios šeimos nariai pagautos vėgėlės nebemes į šiukslių dę- žę, bet išvirė ar iškepė skaniai suvalgys. Toji šeima prisigau- džiusi lydekų, storkų, ešerių ir kitokių žuvų laimingai, ne- skaitant kelių šimtų mylių pa- klydimo, grįžo į namus.

RYŽIŲ RINKIMAS

Gal kas pamąstys, kad iki šios vietos rašiau nerimtai, lai dabar jau visai rimtai. Kelias dienas bemėškeriojant, teko vis matyti motorų varomą lai- vą, kuris lempdavo į krantą prisikabinęs po keletą, kartais net 10 ar daugiau tokių mažų kaniukais vadinamų laivelėlių. Negalėjau išsiaiškinti, ką tie laiveliuose sėdį berniukai ga- lėtų daryti. Vieną dieną užė- jus audrai motorinis laivas, at- kabinęs porą tokių laivelėlių, paliko mūsų uoste. Mat, už- pakalyje laivo lempiami lai-

ARTEJANČIAME NAUJIENŲ BANKETE

AIDUTĖS

Diriguos Alice Stephens

SEKMADIENI, SIU METU SPALIO 22 D., LINKSMINS SVEČIUS BANKETAS VYKS VFW SALEJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakarienė — \$8.00 asmeniui.

Šokiams gros A. Stelmoko orkestras.

Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba telefonu: HA 1-6100.

Pradžia 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjančiame

NAUJIENŲ BANKETE

veliai galėjo patekti į bangų verpetus ir paskandinti laive- liuose esančius berniukus.

Pasirodo, dideli ežero plotai užžėlę žole. Toji žolė nėra pap- rasta žolė, bet ten auga lauki- niai ryžiai. Jauni berniukai — mokiniai, norėdami sau užsi- dirbti vieną kitą dolerį,irstosi mažais laiveliais po tas žoles. Tam tikrais įrankiais skabinė- ja tų žolių grūdėlius. Žolė pa- naši į avižas, tik jos stiebas daug aukštesnis. Ant vieno žo- lės stiebo auga kelios atskiros šakelės. Jose bręsta smulku- čiai pailgi grūdėliai.

Berniukai, nuskabę varpelės su grūdėliais, deda į plastiki- nių maišus. Vėliau tuos ry- žius parduoda, gaudami po 55 centus už svarą. Ir tuose laive- liuose kiekvienas mokinukas turėjo po 2 — 3 didelius mai- šus tų "avižėlių" prisirinkę. Kas vėliau iš jų daroma, kaip ir koks maistas iš jų būna pa- gamintas, neteko sužinoti.

Padorus meškeriojimas

Parkinsono ligos vaistai gerina silpną atmintį?

Pacientai, besigydydami nuo Parkinsono ligos, darosi svei- kesni ir kitu atveju, būtent da- rosi judresni ir jaunesni: pa- sirodo, kad L-Dopa vaistas pa- gerina pacientų atmintį ir inte- ligenciją (protą), kaip Dr. Ben- jamin Boshes, Northwestern universiteto medicinos mokyk- los neurologijos dep-to pirmi- mininkas, pranešė tarptauti- niame Parkinsono ligos gydy- tojų simpoziume Šveicarijoje.

"Gydant 18 pacientų per vie- nerius metus L-Dopa vaistu nu-

statyta, kad daugumai tų pa- cientų žymiai pagerėjo atmintis, atsirado noras veikti ir pasitai- sė bei suaktyvėjo bendra savi- jauta, sako Dr. Boshes savo pra- nešime. Visi baondymai buvo daryti su asmenimis, senesniais kaip 65 metų. "Deja", nus- skundė Dr. Boshes, "atrodo, kad tas vaistas nedaro jokios įtakos normalių žmonių atmin- čiai ar inteligencijai".

Išbandant L-Dopa su aukso žuvelėmis, užtekę vienos dienos jų atminčiai tiek pagerinti, kad išmoko saugotis nuo elektros srovės.

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Where has all the money gone?

It just goes.

You shake your head.

You see it slip out of your hands and you worry.

Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly.

Join the Payroll Savings Plan where you work.

Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5 1/4% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/4%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970...with a com- parable improvement for all older Bonds.

Get a grip on your money the Pay- roll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar- nąja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mū su apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norė- tune būti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$29,990.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4045 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4771

5%

Passbook Savings
All accounts com-
pounded daily —
paid quarterly

6%

2 Years Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM
SHORT TERM
3 OR 6 MONTH TERM
Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių lūšų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tin- kamomis sąlygomis. O gal jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomos, išsiskykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

But kokiais finansiniais reikalais kreipkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

TEL.: GR 6-7575

6245 So. WESTERN AVE.

H 9 M P S: Mon. 12 P. M. to 9 P. M., Tues. 9 to 5, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

DĖL TO JAUNIMO PATEISINIMO

P. Stravinsko straipsnius ma-
lonu skaityti: objektyvūs, argu-
mentuoti, plačiai gyvenimą ir
spaudą pažinusio žmogaus pa-
sisakymai. Toki jo straipsniai
buvo "Jaunimo klausimais".
Naujienose. Tačiau vienas iš
jų, būtent, "Nutaupimas be kal-
tės" (Naujienose rugp. 26, 1972),
rodos, per daug jau paglosto jau-
nimą. Straipsnio įžangoje auto-
rius rašo:

"Kad mūsų emigrantinis jau-
nimas nutausta arba iš mažens
neįsisavina to, ką mes vadina-
me lietuvių, tai faktas, kurio
gal niekas ir negalės.
"Bet kodėl taip yra?"

"Taip yra, manding, ne dėl
mūsų jaunimo kaltės, o dėl są-
lygų, kuriose jam tenka gyven-
ti".

Taip, sąlygomis viską gali-
ma bandyti teisinti, tik ar iš tik-
ro viską įmanoma išteisinti, tai
dar tenka pagalvoti.

Autorius minėtąjį straipsnį
dalinai skyrė. Pirmąjį pabrė-
žia: "Neturėjimas reikiamos tė-
vynės meilės".

Ir čia pat teigia: "Tėvynės
meilę gali turėti tik tie, kurie
savo tėvų žemėje gyveno, bent
jau praleido joje savo kūdikys-
tės ar ankstybos jaunystės dien-
as".

Argi taip? Ar P. Stravinskas
nepažįsta nė vieno bū-
relio jaunimo, kurie svetur jau
yra gimę, bet dar labiau myli sa-

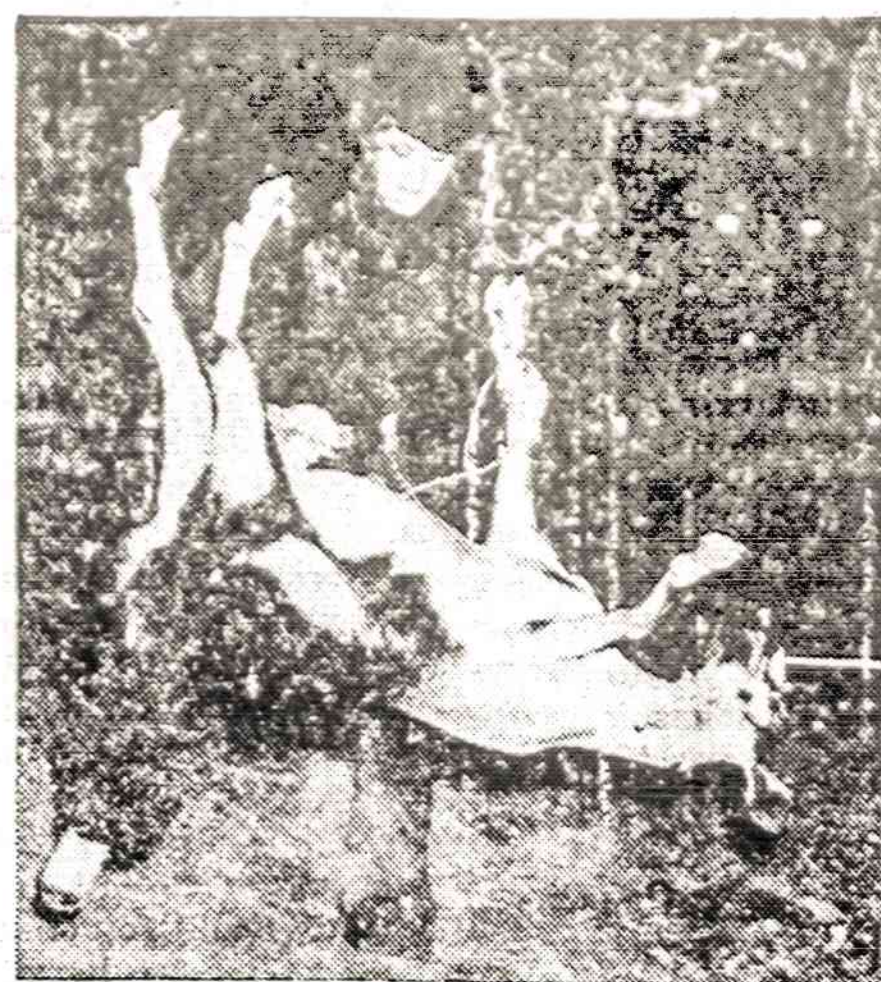
vo tautą ir savo tėvų žemę. Lie-
tuvų už tuos, kurie yra gimę ir
auge Lietuvoje, net mokslo ten-
ėje, o Amerikoje ar kitur savo
tatai ir Lietuvai atšalę?

Pagaliau, kaip čia reiktų su-
prasti tą meilę? Mažą vaikų
motina moko melstis, moko my-
lėti Dievą. Bažnyčioje kunigas
taip pat moko. Ir įsakymuose
parašyta: "Mylėsi Viešpatį Die-
vą iš visos širdies, iš visos sie-
los..." Ir vaikučiai užauga Dievą
mylėdami, dažniausiai toks ir
pasensta Dievą mylėdamas, nors
niekada Jo nebuvo matęs. Šven-
tajame Rašte, Naujajame Tes-
tamente, meilės pavyzdžių apstu.
Ar jie neįkvėpia, neįtaigoja ir
tėvynę taip mylėti...

Antras skyrelis pabrėžtas: Ne-
turėjimas dvasinių ryšių su sa-
vo tauta.

Ir vėl teigia: "Mes, vyresnieji,
didelę savo gyvenimo dalį pralei-
dę tėvų žemėje ir gyvenę tautos
kamienė, jos širdyje... savo
širdyje jaučiame ir tuos dvasi-
nius ryšius su tautos branduoliu
Lietuvoje. To, deja, negalima
pasakyti apie mūsų jaunimą, vi-
si šis Lietuvoje negyvenusių. Kaip
gi jis tokiu jautrumu mylės sa-
vo tautą, kurioje jis negyvena
ir kurios tikrai nepažįsta?"

Nuostabu, kaip žmogus, nors
ir jaunas, negali savo tautos pa-
žinti! Iš knygų mes daugybę
tautų pažįstam. O mūsų jauni-
mėlis užauga gimtojoje šeimoje,

Pueblo, Colorado, įvyko jaunųjų kaubojų čempionatas — Junior Rodeo. Jame aktyviai dalyvavo ir merginos. Čia matoma "kaubojė" laimėjo pirmą prizą už koso surišimo varžybose. Dalyvių, tarp 7 ir 19 metų, buvo virš 200.

paskui bendruomenėje, organi-
zacijose, susivajavimuose, be-
veik kasdieniniuose susitikimuose,
kaip antai Čikagoje gausioje
lietuvių kolonijoje.

Dar neseniai girdėjome, kaip
dabartinėje Gudų respublikoje
likusios lietuviškos apylinkės
skundėsi neturintios lietuviškos
mokyklos, neturintios lietuviško
rašto. Tai išgirdę, ne vienas mes
jų gaudų likimą apgailejojome
net ligi širdies skausmo, nors tų
savo brolių ir seserų niekada ne-
pažinojom, niekada jų kaimuose
nebuvo. Tautietis tautietį
visur atjaus. O kieno dvasia
apsūdus, tenka žadinti. Bet tai
jau kitam skyriui priklauso.

Autorius trečią skyrį pabrė-
žia: "Kaip praktikuoti lietuviš-
kus papročius, laikysies lietu-
viškų tradicijų, lietuviško gy-
venimo stiliaus, išaugęs sveti-
moje aplinkoje?"

Čia autorius turi racijos. Ne-
retai jau tų savo papročių ne-
silaiko nė vyresnieji, to paties
jaunimo tėvai, Lietuvoje gyve-
nę, Lietuvos duoną valgę ir vi-
sus papročius bei tradicijas iš-
gyvenę. Kaikuriuose kolonijose
gali pamatyti lietuvių bažnyčias
anglų kalba pavadintas, lietuvių
namus klubus, pagerbtųjų var-
das ir pavardes anglų kalba sura-
šytas. Tai liūdnas reiškinys. Tuo
tarpu žydai, vokiečiai, lenkai, ki-
niečiai ir kiti savo namus, baž-
nyčias, klubus, prekybos darai
rašo savo gimtąja kalba, kiti net
anglų kalbos visai nepridedami.
Čia mes kažin kokią gėdimę, nedrįs-
tam. O turėtume gėdytis savo
plunksnas dažyti. Tačiau ne vi-
si ir ne visur tokie, o tie tikrieji
ir tiesie mūsų jaunimui pavyz-
dys.

Ketvirtą skyrį autorius pa-
brėžia: Kaip išmoksi tėvų kal-
bą, mažai ja bekalbėdamas?

Autorius teigia: "Visi gerai
žinome, kad mūsų jaunimas
praktiškai mažai bekalbės lietu-
viškai... Jo anglų kalbos žodynas au-
ga, plečiasi, o lietuviškas stovi
vietoj... Esant skurdžiam lietu-
viškam leksikonui, jaunas lietu-
vis negeba juo gerai išreikšti
savo mintį, idėjų. Todėl jis il-
ganniui pradeda net gėdytis kal-
bėti savo skurdžia lietuvių kal-
ba, kuria nekalbėdamas, jis ja
visai užmiršta".

Ir straipsnio autorius dar pa-
tvirtina: "Taigi ir čia, didele da-
limi, kalti ne tie silpnai lietuviš-
kai bekalbės mūsų jauni žmonės,
o jų gyvenimo sąlygos".

Tokiais žodžiais gali pateisinti
mažus vaikus, bet ne bręstan-
čius ir jau subrendusius jaunu-

lius. Kuris jau save, savo tėvus
ir savo tautą gerbiais jaunuo-
li ar jaunuolė nesigėdys pasirody-
ti nemoką savo tėvų kalbos? Sa-
moningi jaunuočiai, kad ir ne-
stipriai iš mažens mokėdami
gimtąją kalbą, eidami į žmones,
į lietuvišką visuomenę, pasirū-
pins ja ko geriausiai išmokyti. O
priemonių tam ir mažiausioje ko-
lonijoje ras.

Prisiminkime vyresniąją kar-
tą, kuriai dar carų laikais yra te-
kę pradėti mokytis. Septynerių
aštuonerių metų vaikas atiduod-
damas, būdavo, į rusišką pra-
džios mokyklą, kur nė vieno lie-
tuviško žodžio per pamokas ne-
galėjo girdėti, o jeigu prad. mo-
kykla būdavo mieste ar net di-
deliame mieste, kur dauguma
mokinių būdavo nelietuviai, tai
lietuviukas ir pertraukų metų
lietuviškai negirdėjo ar retai te-
girdėjo. Paskui gimnazija. Čia
vėl tik rusų kalba, o dar prisidė-
davo daugiau skaitymo, dau-
giau paties mokymosi. Univer-
sitate tas pat, tik dar daugiau
rusų kalbos. O vis dėlto mūsų
moksleiviai, tik vasaros atosto-
gas namie tepraleisdami, ne tik
neužmiršo, bet ir nenuprato nuo
gimtosios kalbos. Vasaros atos-
tų metų neretai tokie dar su-
ruošdavo kaimė ar mieste, mies-
telyje vakarėlius su vaidinimais,
patys vaidindavo ir pakankamai
gerai lietuviškai kalbėdavo.

Labai pravartu čia prisiminti
įžymų mūsų poetą Jurgį Baltrušaitį.
Pradėjo mokytis pas
Skirsnemunės kleboną kun. Za-
kevičių, paskui mokėsi Kauno
gimnazijoje ir Maskvos univer-
sitetė. Nuo 16 metų amžiaus
vertėsi privačiomis pamokomis,
taigi dar daugiau reikėjo kalbėti
rusų kalba, o studentaudamas
ir dar vėliau jau bene visai į tė-
viškę atostogauti neparvažiudavo.

Tuo tarpu pramoko kelioli-
ka svetimų kalbų, o iš skandi-
navų kalbų į rusų kalbą vertė
rimtus literatūrinius veikalus.
Ir pats rašė eilėraščius rusų kal-
ba, jo poezija rusų kritikos bu-
vo labai palankiai įvertinta. Bu-
vo Rusijos rašytojų draugijos
narys, o kurį tarpą ir tos drau-
gijos pirmininkas. Pagyvenda-
vo ir vakarų Europoje. Lietuvių
kalbą gal tik prisimindavo ar ką
šia kalba tepaskaitydavo. O vis
dėlto jos nepamiršo ir jau sen-
damas ėmė rašyti lietuviškai.
Lietuvių Enciklopedija ta proga
apie jį šitaip rašo: "Jo poezijos
pagrindinė mintis susikaupusi
ties visatos ir žmogaus būties
problema: mirksnyje jis mato
alsuojančią amžinybę, o žemės
dulkėje švytintį žvaigždynus.
Ta sudėtinga ir kietai sisteminga
B(altrušaičio) būties filoso-
fija poezijoje išreikšta labai
lengva ir žaisminga forma. Kal-
ba yra natūrali, gyva ir net liau-
diška. Nors B(altrušaičio) be-
veik visa parašytoji poezija lie-
tuvių kalba yra sukurta 1940—
1943, bet vistiek trykšta tokiu
jaunumu ir įvairumu, lyg kad jis
būtų lietuviškai kūręs visą gy-
venimą".

Tai Jurgis Baltrušaitis, didis
poetas ir diplomatas. Mūsų da-
bartiniam išeivijos jaunimui tiek
daug nereikia (Dieve duok ir di-
džių poetų, gabių diplomatų!).
Bet sakyti, kad gyvenimo sąly-

gos verčia užmiršti tėvų kalbą
— neįtikina.

Vienas vienuolis, mokėdamas
ar vienuolika kalbų, kasdien vis
kita kalba kalbėdavęs rožančių.
Kiti daugiausiai skaito įvairi-
omis kalbomis laikraščius ir
knygas. O mūsų jaunimėliui te-
reikia tik tiktai savo namčiuose
lietuviškai pasisėkėti su tėvais,
su dėdėmis ir tetomis, su kaimy-
nais ir kas tik aplinkui ir toliau
sutinkami lietuviškai kalbą. Kaip
tada galėtum užmiršti... Ir tas
leksikonas praturtėtų, o jeigu
jaunimėlis dar dažniau paskai-
tytų lietuviškų laikraščių ir kny-
gų, tai ir labai įsitikintų, kad ne-
būtų minties, kurios negalėtų lie-
tuviškai išreikšti.

Penktą skyrelį P. Stravinskas
pabrėžia: Kaip gyvensi savo val-
stybės idėjomis, joje anksčiau
negyvenęs?

Ir čia pat sako: "Mes vyresnie-
ji, Lietuvos valstybėje gyveno-
me, joje dirbome, daugelis mū-
sų ir dėl jos laisvės kovojome.
Todėl mes ir pagauname savo
valstybės politines idėjas". Ir
dar daugiau tą pačią tezę tes-
damas, autorius glosto jaunimą:
"To visa, deja, negali suvokti
mūsų jaunimas, Lietuvos val-
stybėje negyvenęs".

Ir dar priduria: "...čia mūsų
jaunėji nekalti. Jų vietoje mes
irgi būtume tokie".

Atsiprašau. Mūsų tarpe dar
yra tokių, kurie mažai ir jauni bū-
dami Lietuvos valstybėje negy-
veno, bet rūpinosi ją atkurti ir
drauge su kitais atkūrė. O kiek
jau yra mirusių, kurie mažai bū-
dami nežinojo, kad jie ir lie-
tuvai, tik paskiau suprato, kad
esą lietuviai, kad jų protėviai
vienai valdė plačią Lietuvą, o pas-
kui neteko savo valdžios, kai
plėšrūs kaimynai ją pasigrobė.
Jie, tie atsibudę vaikai ir jau-
nuoliai, studentai ir klierikai
(Baranauškas, Basanavičius,
Kudirkas, Maironis, Vaižgantas,
Čiurlionis, Grinius, Smetona,
Kairys ir daugelis kitų) pažadi-
no Lietuvį tautą atsibusti, jie
pažadino Tautą susiprasti, jie
pasirūpino atgaivinti savo val-
stybę. Ir jie pradėjo, tiksliai nu-
jausdami kas esą, be gausios li-
teratūros, be istorijos apie sa-
vo tautos ir valstybės praeitį.
Dabartinis mūsų išeivijos jau-
nimas viską turi po ranka: ir
kalbą, ir istoriją, ir vėl jau ne-
seniai buvusios nepriklausomos
Lietuvos valstybės praktiką. Ko
gi dar bereikia mūsų jaunimui?

Atrodo — tik noro dirbti, o kad
dar prisidėtų ir pasišventimo,
labai daug būtų nuveikta.

Ką minėtu straipsniu P. Stra-
vinskas pateikė, sako esanti "gan
skaudi realybė". Ir sako: "Tą
padėtį blaiviai įvertinę, turime
ieškoti būdų bei priemonių mūsų
jaunimą, bent kiek galima, ati-
tiesti ir įstatyti jį į lietuvišką
kelį".

O kada tuo nesirūpinta? Nuo
pat emigracijos pradžios steigia-
mos lietuviškos mokyklos ir kur-
sai, organizuojami chorai, tau-
tinės šventės, įvairios draugijos
ir sąjungos, leidžiami laikraščiai
ir knygos. Ir vistiek mūsų jau-
nimas pamažėle tirpsta ar bent
atvėsta savo tautai ir Lietuvai.

Kituose dviejuose straipsniuose
P. Stravinskas pateikia labai
vertų išidėmėti samprotavimų
apie vyresniuosius ir jaunimą. Iš
tų samprotavimų išeina ir išidė-
metinos išvados.

Penktuoju autorius pateikia
straipsnį — "Jaunimas reikalingas
gydymui".

Kai augščiau minėtu straips-
niu (Nutaupimas be kaltės) au-
torius jaunimą kiek įmanymdas
teisino, tai šiuo (Jaunimas rei-
kalingas gydymui) tą patį jau-
nimą jau kiek ir paakina, jau ir
priekaištų jam užmeta.

Visko čia nesuminėsi: besido-
mintieji tuos straipsnius ištiesai
turėtų perskaityti. Mano tiks-
las buvo — atsiliepti į straipsnį
"Nutaupimas be kaltės". Kai kas
iš jaunimo, tą straipsnį paskai-
tę, gali likti įtikinti, kad jie iš
tikro nekalti dėl savo nutaėjimo
ir nutaėjimo. Gali toliau tas
pats autorius penktąjį savo
straipsnį baigia šitokia skambia
išvada: Mūs jaunimas serga. Ji-
sai reikalingas gydymo.

O dar toliau autorius svarsto
būdus ir priemones, kaip tam
jaunimui pagelbėti.

Gs.

P. Stravinsko atsakymas

Dėkui p. Gs. už teigiamą ma-
no straipsnį įvertinimą apskri-
tai. Dėl čia mano oponento iš-
dėstytų vertingų kritinių pasta-
bų noriu tiek pasakyti, kad aš
jau nedrįstu reikalauti iš mūsų
jaunimo tobulybės, kurios ne-
matome nei kitų tautų jaunime.
Ir Dievas nereikalauja, kad visi
žmonės būtų šventieji. Užtenka,
kad jie būtų bent vidutines mo-
rales. Todėl gal nekaltinkime nei
mūsų jaunimo dėl jo negalių ir
silpnųjų, trukdančių jam už-
sieniui išaugti gerai, sąmo-
ningais lietuviams, įsisavinant vi-
sus lietuviškus bruožus. Gal ge-
riau mūsų jaunimą palenksime
lietuvišbės švelnumu, negu jo
kaltinimais, barimais, šurkštū-
mu.

Visokiu atveju, mano oponento
kritinės pastabos vertos visų,
ypač mūsų emigrantinio jauni-
mo dėmesio. P. Stravinskas
Chicago, 1972.IX.26 d.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BICIULIS

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 psl. Kaina
\$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48
pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 viešesnių žmonių biografijos.
Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir
kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIOS

vardu ir pasiūlyti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
apie senus laikus.
Kai aityrai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar
krykštavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų maži-
siems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-
NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ili-
struotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka
mažiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-
žus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė-Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip
pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys,
didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., kaina 5 dol.

5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premi-
juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaisėtas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apysakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės.
Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai.
Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-
čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalan-
suotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško
auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-
dėlius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtis prieš
10 mėnesio dieną, neša nuostabių duos mė-
nesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months. \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Isakė išvežti paskutines bulves

Rusijos komunistų partijos vadovybė ir sovietų valdžia yra tiek susirūpinusi didelėmis maisto atsargomis, kad nekrepia dėsimo į gyventojų būtiniausias reikalingas. Komunistai supirkinėja javus užsienio, bet tuo pačiu metu jie stengiasi išrinkti kiekvieną grūdą ne tik iš ukrainiečio ar arzebeizaniečio, bet jie stengiasi apvalyti kiekvieną Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų gyventoją. Sovietų valdžia Amerikoje jau užpildo jėgų už bilijoną dolerių, o į visus pasaulio kraštus paleisti sovietų agentai turi įsakymą pirkti javus ten, kur jų gali rasti. Sovietų valdžia nori prisipildyti savo sandėlius, kad sovietų policija ir karo jėgos būtų sočios.

Mes jau minėjome, kad šalia Maskvos statomi didžiausi sandėliai bulvėms pilti. Paskubomis ruošiami pečiai, kad šalčių metu tos bulvės nesusaltų. Atrodo, kad rusiškas bulvių badas labiausiai palies Lietuvą. Lietuvoje šiais metais bulvės ir daržovės gana gerai užderėjo. Maskva isakė "tarybinei" valdžiai varyti studentus ir aukštesnių klasių mokinius į lietuviškus kaimus, kasti bulves ir vežti jas į sovietų sostinę. Sovietinė spauda pilna straipsnių apie bulvių kasimą, o Tiesa net į pirmą puslapį įsidėjo kasėją, devynių aukštų užkulnių batelius. Reikėjo parodyti, kad paskutinio kurso studentams bulvių kasimas yra svarbesnis, negu profesorių paskaitos ar pasiruošimas egzaminams.

Komunistų partijos centro komitete keliais atvejais svarstė paskutines iš Maskvos atėjusias instrukcijas ir nutarė sušaukti "tarybinės" Lietuvos žemės ūkio darbuotojų susirinkimą, kad galėtų pasitarti, kaip greičiau Lietuvoje bulves nukasti ir išvežti. Pasitarimas sukvietė žmonėms svarbiausią kalbą ir instrukcijas perskaitė Rimgaudas Songaila, kas kartą vis labiau kylanti partijos žvaigždė. Šis 43 metų veterinorius yra labai veiklus partijos narys. Jis yra išėjęs aukštuosius partijos kursus, domisi žemės ūkio reikalais ir Sniečkui padeda vykdyti svarbiausius sovietų valdžios reikalavimus. Suvažiavusiems žemės ūkio darbuotojams (ne darbininkams, bet darbininkų varovams) Songaila, be kitų dalykų, šitaip kalbėjo:

"Parduoti valstybei kuo daugiau žemės ūkio produktų, ypač grūdų — tai svarbiausias tėvynės prielaidas žemdirbiams ir paruošę darbuotojams. Respublika šiemet prisiėmė didesnius įsipareigojimus

VYT. ALANTAS

MATYDAMI DABARTĮ -

ŽVELKIME ATEITIN

(Tęsinys)

Antrasis Kongresas atžymėtas tuo, kad jis įsteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir priėmė nutarimus, kurie skamba labai įspūdingai ir man priminė "jaunimo chartą", tik kyla baimė, kad ji nesulauktų Atlanto Chartos likimo... Plačiau tuos nutarimus nagrinėti čia ne vieta, tik, norint susidaryti bent apytikrą vaizdą kokios apimtys jie yra, suminėsiu kokius organus Kongresas siūlo steigti jo iškeltiems sumanymams įgyvendinti.

Jaunimo savitarpio ryšiams palaikyti siūloma sudaryti Sąjungos rėmuose pagrindinį ryšių centrą su labai plačia veiklos programa.

Talkai atskiriems kraštams organizuoti Kongresas prašo PLB Centro Valdybą ruošti talkos kadrus, kurie, Amerikos

grūdams, bulvėms bei šiaudams parduoti. Dabar jau supilta į valstybės aruodus daugiau kaip 200 tūkstančių tonų grūdų. Tačiau dalis ūkių dar neįvykdė tvirtų pardavimo planų. Reikia pasiekti, kad visi ūkiai atsiskaitytų su valstybe.

"Teks įvykdyti nemažą bulvių paruošų užduotį. Bulvių supirkimo planus ir užduotis reikia besąlygiškai įvykdyti. Tuo tarpu, nors šiai dienai bulvių nukasta daugiau negu pernai, jos parduodamos valstybei labai lėtai. Dalis kaltės dėl to tenka ir paruošų darbininkams. Blogai superkamos bulvės iš gyventojų. Rajonų vykdomieji komitetai turi imtis visų priemonių, kad per artimiausias 2 — 3 savaites būtų įvykdytas bulvių supirkimo iš gyventojų planas... Ūkiai priversti vežti bulves į supirkimo punktus savo transportu, kuris labai reikalingas kitiems darbams". (Tiesa, 1972 m. rugs. 16 d., 2 psl.).

Komunistų partijos centro komiteto sekretorius Songaila kalba apie bulvių pristatymą į "supirkimo punktus". Bet tas "supirkimas" yra savęs apgaudinėjimas. Iš kolchozų niekas bulvių neperka. Kolchozams valdžia įsako bulves suvežti į valstybinius sandėlius. Kolchozų direktoriai daboja, kad kolchozų vergai ten nuvežtų ne vien bulves, bet javus ir net šiaudus. Už suvežtus javus valdžia moka ne sutartą mokestį, bet valdžios nustatytą mokestį. Laisvoje rinkoje bulvės yra 6 kartus brangesnės, negu valdžia kolchozininkams moka.

Bulvių badas Sovietų Sąjungoje yra toks didelis, kad Songaila įsakinėjo "supirkti" bulves ir iš gyventojų. Visi žinome, kad gyventojai bulvių neturi. Rusai atėmė iš Lietuvos ūkininkų žemę. Šalia namų jiems paliko po 60 arų, kurioje ūkininkas nieko negali užsiauginti. Apie namus jis pasisodina tik daržovių, šiek tiek bulvių. Songaila isakė "darbuotojams" iš žemės netekusių ūkininkų atimti paskutines bulves.

Sovietų valdžia ir pareigūnai galės valgyti iš lietuvių atimtas bulves, bet krašte likusieji gyventojai turės badauti.

Peace Corps pavyzdžiu, darbuotų atskirose kolonijose kaip mokytojai ir šiaip jau lietuviškos veiklos talkininkai.

Švietimo reikalų siūloma "kreipti ypatingą dėmesį į lietuvių kalbos kursų ruošimą" ir "sudaryti komisiją, kuri paruoštų leidinį, apibūdinantį lietuvių ir kitų baltų inaus paskiriems gyvenamiesiems kraštams ir pasauliui". Toks veiklas turėtų būti tinkamas vartoti ir liuanistinė mokyklose.

PLB švietimo Tarybai siūloma sudaryti liuanistinių mokyklų mokytojų komisiją dabartinei liuanistinio švietimo padėčiai nagrinėti.

Lietuvių tautos reikalų Kongresas siūlo prie PLB steigti politinių reikalų komisiją irgi su labai plačia veiklos programa.

Taigi, penktas organų su plaktomis veiklos programomis.

Žodžiu, užsimotos veiklos vaizdas, sakyčiau, yra globalinis, tik aš labai pasigedau vieno, rodos, neignoruotino dalyko, būtent, iš kur gauti lėšų visiems tiems dideliems projektams įgyvendinti, nes apie tai nutarimuose nekalbama, išskyrus vieną pastabą, kad talkos kadrų patys pasirūpintų lėšomis savo programai vykdyti, bet iš kur ir kaip jie tą lėšų galėtų gauti irgi nekalbama.

Nutarimų pradžioje paminėta, kad Jaunimo Sąjungos narių amžius esąs tarp 16 ir 30 metų. Betgi 30 metų "jaunuolis" būna baigęs aukštuosius mokslus ir jau verčiasi kaip profesionalas. Tad argi nebūtų buvę tikslu tokį "jaunimą" paskatinti ne tik aktyviai dalyvauti lietuviškoje veikloje, bet ir savo lėšomis remti tiems globaliniams Kongreso nutarimams vykdyti? Bet tokios užuominos Kongreso nutarimuose nėra.

Aš pasigedau ir išsamesnio kultūrinės veiklos plano.

Visi tie nutarimai labai aktualūs, reikalingi, nėra atitrūkę nuo gyvenimo ir mūsų jaunimo problemos sprendimas tikrai įstotų į rimtas vėžes, jei tik atsirastų žmonių jiems vykdyti ir ypač čia į atsirasitų lėšų. Mes, vyresnioji karta, į tuos nutarimus žiūrime su viltimi, kad jie nebus tik popieriuje ir kad įkurtoji Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga neliks tik įspūdingas fasadas su tuščiais kambariais viduje. Mes stovime naujo, net pasakyčiau, revoliucinio sąjūdžio išvakarėse ir reikia palinkėti, kad bent tu gražių nutarimų dalis būtų įgyvendinta. Mes per savo ilgą istoriją atidavėme savo kaimynams ir vakarų pasaulio tautos milžiniškus kiekius savo kraujo, raumenų ir smegenų, tebesame ir šiandien tie patys duosnuoliai ir jau seniai metas imti statyti užtvankas tam pražūtingam savo tautos jėgų eikvojimui. Tikėjime, kad mūsų išėjimo jaunimas įmūrys ir savo pyletę į tą užtvanką.

Skerspūvis per dabartinę Lietuvos politinę padėtį

Lavrentis Beria atvirai yra pasakęs, kad "priešų tautos" reikią "užkariauti jas priešais pagydyti", mūsiškiai kalbant, išplauant joms smegenis raudonais chemikalais. Tą jo "mokslą" Kremliaus chirurgai sistemingai taiko pavergtoms tautoms, tik "pagydyti" operacijos toli gražu ne visada jiems pasiseka. Berio "mokslas" turėjo pasisekti tuose lietuviuose komunistuose, kurie jo pacientais tapo savanoriškai, kitaip sakant, dėl vieno ar kito priežasčių leidosi išplauinti smegenis ir savo širdin išleido raudonuosius stabus. Jie pasidarė šim-

tanuošimtiniai Kremliaus apmokomi lekajai, kuriems Lietuva kaip tokia buvus nebuvus, kuriems tik svarbu, kad ji išliktų raudonosios imperijos provincija ir ilgainiui susiliestų su "vyresniojo brolio" tauta. Ši lietuvių komunistų kategorija mums yra dingusi nebeįgrįžamai: jų likimas yra susijęs ne su Lietuvos, o su raudonosios Rusijos likimu. Gal būt, jie yra dar aršesni laisvos Lietuvos priešai, kaip kad patys maskoliai.

Į antrąją kategoriją aš įrikiuočiau tuos lietuvių komunistus, kurie irgi, gal būt, įsitikinę komunistai, betgi kurie tapdami komunistais savo širdyje liko geri lietuviai patriotai, kurie, gal būt, kovoja už komunistinę Lietuvą, bet toli gražu ne už Lietuvą rusų komunizmo glėbyje. Nesvarbu kaip mes juos pavadinysime: lietuviškais, tautiniais, Jugoslavijos tipo komunistais, svarbu, kad jie iš lietuvių tautos nepasidalino ir puoselėja viltį iš maskolių pačių išvaduoti. Jų politinės pažiūros mums nepatinka, bet tai dar nereikia, kad jų mes turėtume "nurašyti". Komunistas nekomunistas, bet jei jis geras lietuvis ir kovoja už laisvą Lietuvą, tai jo talka negali būti paniekinta.

Pagaliau atsimitina ir tai, kad veltinio vardo iš priegiesmo neišmes. Komunizmas, kaip politinė santvarka ir pasaulėžiūra, išbrovė į daugelio milijonų žmonių sąmonę ir daugelio valstybių santvarką — geru ar blogu, jėga tai kitas reikalas — ir jo nebegali išbraukti nei iš pasaulinės, nei iš atskirų tautų istorijos. Kai kuriuos kad ir nekomunistinės valstybės, bet turi gausingas komunistų partijas, kaip, pav., Italija ir Prancūzija. Tad, sakyčiau, būtų savotiškai keistoka, jei komunizmas nebūtų įtraukęs į savo srovę ir kai kurių mūsų tautiečių. Jei mes šiandien pripažįstame faktą, kad lietuvis gali būti socialistas, socialdemokratas, krikščionis demokratas, liberalas ar dar kitoks, tai kodėl mes turėtume nepripažinti, kad lietuvis gali būti komunistas patriotas iš įsitikinimo. Tad aš manau, kad neaptykanta rusiškojo komunizmo neturėtų mūsų taip apakinti, kad mes nebepajęgtume atskirti pelno nuo grūdų. Kas nuskeno maskolių raudoname katile — nuskeno, o kas liko paviršiuje kovoti už savo tautos idealus, tas mūsų draugas ir talkininkas, nejos toli gražu ne visada jiems pasiseka. Berio "mokslas" turėjo pasisekti tuose lietuviuose komunistuose, kurie jo pacientais tapo savanoriškai, kitaip sakant, dėl vieno ar kito priežasčių leidosi išplauinti smegenis ir savo širdin išleido raudonuosius stabus. Jie pasidarė šim-

galiau reikia pabrėžti ir tą faktą, kad vienokio ar kitokio atspalvio komunistų Lietuvoje nėra tik plona visuomenės sluoksnelis, o didžioji tautos dalis, ta tylioji kenčianti dauguma prieš komunizmą nusistatiusi pasyviai ir savo dvasioje puoselėja Lietuvos išsivadavimo svajonę.

Tikrąjį tautos veidą mes pamatėme per gegužės mėnesio įvykius Kaune, kada laisvės ilgesys prasiveržė ugnimi ir krauju. Desperatiškas šūkis: — Laisvės Lietuvai! — nuaidėjo per visą raudonąją imperiją ir laisvąjį pasaulį.

Kauno įvykiai parodė, kad laisvės troškimas tebežaroja lietuvių dvasioje, kad lietuvis, tiek metų anestetuojamas pagal Berio pagamintus receptus, tebėra gyvas, kad jaunoji karta nepažinojo komunistinio kluskelio ir kad tautinis, lietuviškas pagrindas liko pakankamai tvirtas spirtis raudonam antplūdžiui.

Taigi, jei dabar pravesime lygiagrečią tarp okupuotos Lietuvos ir išėjimo tikrovės, tai turėsime padaryti sekančias išvadas:

1. Ten ir čia lietuvių tauta turi išgyventi didelį natatūrinimo spaudimą;

2. Okupuoto Krašto didelės lietuvių daugumos noras, pastangos ir viltys sutampa su mūsų, išėjusių, norais, pastangomis ir viltimis nusikratyti maskolių jungu ir grąžinti Lietuvai laisvę, kitais žodžiais, mes paduodame per geležinę uždangą vieni kitiems rankas ir tvirtai jas sugniaužę žygiuojame prie to paties tikslo — Lietuvos išlaisvinimo.

Mūsų keliai nėra vienodi, bet mūsų galutinis tikslas yra tas pats.

Ar tiekti ranką per vandenyną? Kiek dar tremties dienų? Kurio, kurio keliu?

Elena Tumienė

Diskusijos dėl bendradarbiavimo su okupuota Lietuva tęsiasi visą laiką. Ar mūsų pažiūros tuo klausimu kinta, ar stovi vietoje? Aišku, kinta. Atvaziavę Amerikon 1949 m. mes net negalvojome apie joki bendradarbiavimą, o jei kiek vėliau tūlas mūsų tautietis nukeliaudavo Lietuvon, tai mes jį apsaugdavome kuo išdėviku. Šiandien lankosi Lietuvoje ekskursijos, važinėja ir pavieniui žmonės, apsilanko ten vienas kitas rašytojas, tūlas dalininkas surengia ten savo meno parodą, nemažai lietuvių atvažiuoja iš ten į Ameriką ir t. t. Atrodo, kad tas bendradarbiavimas ar bendravimas turi polinkį plėstis.

(Bus daugiau)

NOVOS PAKRANTĖS

DR. ANTANAS J. GUSENAS

31

Gana dažnai pas mus užeidavo ir Baltrušaitis, gyvenęs veik kaimynystėje. Bent kartą į savaitę Baltrušaitis sustodavo. Šitas jaunas ir drąsus vyras buvo artimas mano tėvo draugas. Jėdu pasikeisdavo žodžių kieme, o vėliau svarbiausius reikalus aptardavo, kai mano tėvas taku jį nulydėdavo į Novos pakraštį. Tik-tai kitame lauko gale, atsimenu, jis išeidavo į kelią, vedantį į Griškabūdį.

Negalėčiau pasakyti, ką jis dirbo ir ką jis su mano tėvu aptardavo. Bet žinau, kad vėliau žandarai užsispyrė būtinai jį pagauti. Matyti, kad žandarai sužinojo jo slapstymosi vietas. Ne vieną kartą jie buvo užjoję ir pas mus, Baltrušaičio ieškodami. Jie, matyt, nujautė, kad mano tėvas turėjo kokius ryšius su Baltrušaičiu. Žandarai pasakojo, kad tas Baltrušaitis pasiėmė sudaužyto monopolio kasą, bet teisme paaiškėjo, kad toje Griškabūdžio monopolio kasoje pinigų labai mažai tebuvo. Revoliucionieriai Griškabūdžio monopolio pinigų būtų galėję ir neimti. Naudos iš to nebuvo, o kaltinimus galėjo primesti labai įvairius.

Praėjus kelioms savaitėms ir apimtus žandarams, grupė jų užjojo pas Baltrušaičius. Jie, matyt, turėjo žinių, kad jis turi būti tėvų name. Visą namą apieskėjo, niekur jo nerado. Tada žandarai iškiso nosį į kambarį, kur jis buvo pasislėpęs. Jam liepė išeiti, bet jis nepajudėjo. Tada paleido į jį kelias kulkas ir jis vietoje, savo name žandarų buvo nušautas.

Prieš Griškabūdžio kalbas, monopolio daužymą ir Bliuviškių kanceliarijos udeginimą, pas mus buvo užvažiuavę būrys jaunų vyrų. Aiškus daiktas, jie buvo ne iš Bliuviškių ir ne iš Griškabūdžio. Pas mus jie at-

sirado iš toliau. Kas jie toki buvo, aš nežinojau. Kasakaitukas ir Baltrušaitis juos pažino. Galėjo juos pažinti ir mano tėvas, bet aš nepažinau.

Vieną jauną vyrą kartu užvažiuosį pas mus su visų būriu, vėliau pažinau. Tai buvo pats pagrindinis kalbėtojas. Kol jis kalbėjo prie Griškabūdžio rinktų šulinio, o vėliau ir pačiame šventoriuje prie kapinių, aš nieko apie jį nežinojau, bet kai už kelių metų susitikome Amerikoje ir išsikalbėjome su Dr. Piju Grigaičiu, tai aš jau buvau tikras, kad jis Griškabūdį sakė pamokslus.

Atsimenu, kad jis kalbėjo labai aiškiai. Jo balsas buvo garsus. Jo sakiniai aiškūs ir kiekvienam klausytojui suprantami. Jo parinkti pavyzdžiai apie caro valdžią ir apie girtus ir geriančius tos valdžios tarnautojus visiems buvo aiškūs. Kiekvienam atrodė, kad buvo minimi valstiešius ir apskrities miestuose esą caro valdžios tarnautojai. Kalbėtojas nurodė, kad patys rusai tu gubernatorių nebenori, stengiasi galimai greičiau juos pašalinti. Tuo tarpu caras pačius blogiausius siunčia į Lietuvą.

Kalbos dieną žmonės pasakojo, kad kalbėjo japonas. Taip žmonės šnekojo todėl, kad jis dėvėjo japonišką aprangą. Jis buvo panašus į studentą, bet ne studentas. Buvo panašus į lenką, bet ne lenkas. Tuo metu buvo pasibaigęs rusų japonų karas, todėl žmonės ir manė, kad į Lietuvą galėjo atvažiuoti koks caro priešas — japonas.

Bet didelė klausytojų dauguma manė, kad jis turi būti lietuvis. Geresnį klausą turintieji tvirtino, kad jis gali būti zanavykas. Kad jis nebuvo žemaitis, kiekvienam klausytojui buvo aišku. Žemaičiai visai kitaip žodžius išdardavo. Pas žemaičius ir sakinių tvarka kitokia. Kalbėtojas turėjo būti aukštaitis, bet niekas nežinojo, iš kur jis buvo kilęs. Jis buvo ne žemaitis ir ne dūkšas. Viehi pasakojo, kad jis turi būti nuo Pilviškių,

nes jis žodį "kumele" išdardavo taip, kaip pilviškietčiai kad taria. Kitą tvirtino, kad jis turi būti nuo Sintautų, nes keli žodžiai buvo labai jau sintautiški. Jis sakėdavo "vokietys", kada didelė Lietuvos gyventojų dauguma sakėdavo "vokietis". Buvo ir tokių, kurie tvirtino, kad kalbėtojas turi būti zanavykas, nuo Griškabūdžio ar Barzdų.

Jonas Jablonskis Griškabūdį nebuvo, kai studentas Pijus Grigaitis ten pasakė dvi kalbas. Jo nebuvo, kai Baltrušaičio vyras nuginklavo žemius ir išdaužė monopolį. Jo nebuvo, kai Kasakaituko būrys pleškino graždankas ir Bliuviškių kanceliariją. Bet jis atsirado, kai žmonių nuotakis šiek tiek apirimo ir baigė siausti žandarai su dragūnais. Jablonskis ir toliau klausinėjo žmones, kurie girdėjo ir matė, kas tomis dienomis dėjosi Griškabūdį bei jo apylinkėse. Aš labai gerai atsimenu Jablonskį, pavakare užėjusį pas mus ir labai ilgai klausinėjusį motiną. Jos nebuvo šventoriuje, bet ji sėdėjo veik prie šulinio, kai "japonas" pradėjo kalbėti rinkoje. Jablonskis išklausinėjo ją, ką ji girdėjo. Jis klausinėjo ir mane, nes ir aš ten buvau. Geriausi liudininkai jam būtų buvę mano tėvas, bet tuo metu Bliuviškiuose jo jau nebuvo. Jis buvo išvežtas į Suvalkus.

Kada Jablonskis baigė pokalbį su motina, tai ji drįso jo paklausti:

— Ar nežinote, kas kalbėjo?
— Ne, nežinau, — atsakė Jablonskis.
— Mes tarp savęs ginčijomės ir dar ilgai tebevedėme ginčą tuo reikalu. Mums aišku, kad jis negalėjo būti "japonas". Jis buvo japoniškai apsirėdęs, bet buvo lietuvis. Mes manome, kad jis buvo zanavykas, bet mes negalime nuspręsti, iš kurios vietos jis buvo kilęs. Vieniems atrodė, kad jis galėjo būti nuo Pilviškių, nes buvo žmonių, kurie tokį studentą Pilviškyje yra

matę. Tai galėjo būti vieno turtingo ūkininko vaikas, kuris anksčiau mokėsi Marijampolėje.

— Nemanau, kad jis galėtų būti nuo Pilviškių, — atsakė Jablonskis.

— Kodėl? — pasiteiravo mano motina.

— Pilviškietčiai sako "pypkis", o pati man pasakei, kad jis vartojo žodį "pypkė". Man atrodo, kad jis ne nuo Pilviškių.

— Taip, sakė "pypkė", aš tą aiškiai girdėjau, — patvirtino motina.

— Gali būti iš kitos vietos, bet tik ne nuo Pilviškių.

— Kiti sakė, kad jis galėjo būti nuo Sintautų, — vėl paspelėjo mano motina.

— Neatrodė, — atsakė Jablonskis kiek patylėjęs.

— Tai kodėl ne? — pasiteiravo motina.

— Sintautiečiai pasakytų "gurksnys", o jūs man pasakėte, kad jis pasakė "gurksnis". Jeigu jis būtų sintautietis, tai pas jį būtinai būtų buvęs "gurksnys".

— Ar aš taip pasakiau? Dabar jau nebeprimenu.

— Kai jis pasakojo apie griovelių tekantį degtinę ir liepė neimti nė gurksnio, tai sakinį pradėjo "Kiekvienas lietuvis išgertas gurksnis..." Sintautietis čia būtinai būtų pasakęs "gurksnys".

— Gal ir taip, aš dabar pati nebeprisimenu, tik žinau, kad jis truputį keistai kalbėjo.

— Dar yra ir kitas žodis, kurį sintautiečiai kitaip ištaria. Jis labai panašus į "gurksnį". Tai "kasnys". Jeigu jis būtų nuo Sintautų, tai būtų pasakęs "kasnys", o jis, kalbėdamas apie duoną, pasakė "kiekvienas duobos kasnis..."

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIONAS
AKIU, AUSU NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlöck 4-5849
Rezid.: 308-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.,
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.,
treč. ir sekmadieniais uždaryti.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL -
KRAUCELIONIUNAITĖ**
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1816 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šeštadien-
iais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Val. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujos rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 4-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

**BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
NAUJIENOSE** — TIRTI GERIAUSIAI
PASISEKIMA BIZNYJE

PALMIŲ PAVĖSIS

Momentų grandinė

(Tęsinys)

Lietuvių patalpoje lietuviš-
kai apsigėręsios A. Valienė,
Aurelija Stangvilaitė ir Ona K.
Šauniai informuoja ir vaisinga
lankytojus. Aurelijos seuo Ire-
na budėjo prie eksponatų se-
kancias tris dienas, einant res-
publikonų konvencijai.

Vėliau nuėjome į ukrainie-
čių patalpą. Dvi subrendusias
moterys buo. Daug dekoruo-
tų kiaušinių ir rankdarbių. Lan-
kytojai nevaišinami.

Vengrų patalpoje budėjo
malonus senutis virš 70 m.

Lankytojai gavo paragauti
konjako nepaprasto skonio.
Jis įdomiai pasakojo apie savo
vargus sovietų globoje.

Lenkų patalpoje paragavo-
me labai skanios dešros. Jų
eksponatų įdomesnė buvo vie-
no sportininko nuotrauka.

Tokia išblaškyta paroda
mums, čekagiskiams, nepras-
ta. Sunku pasirinkti įdomes-
nius "paviljonus". Tačiau
atidžiau apžiūrėjęs reginius
jaučiu, kad graikai, ukrainie-
čiai, vengrai ir lenkai man pa-
liko neužmirštama įspūdi.

S.m. IX. 3. buvo eilinis Mia-
mi'o Lietuvių Klubo piknikas.
Žmonių susirinko daugiau, nes
buvo pilama alaus pemokamai,
kiek kas norėjo. Alus vietinis.
Vieniems patinka, kitiems ne-
labai.

Prisistatė kandidatai į vietinę
valdžią: burmistrai, šerifai ir
teisėjai į Dade County: Nes-
bitt ir Gordon. Valgėme šį tą
už \$1.50.

Klausiu ponios Agnės:
— Ką jūs čia darote?
— Norime rinkti gerus žmo-
nes.

— Kurios jie partijos?
— Demokratai.

— Kuo jie geresni už respub-
likonus?

— Jie davė mums dvi stati-
nes alaus.

— Alaus tai davė, bet už deš-
ras tai pinigų rinkote.

— Jie taip gražiai šneka.

— Nė kiek ne geriau už Ta-
ve. Kodėl Tu negalėtum kan-
didatuoti šalia jų?

Šnekėkime ką norime, bet
Lietuvių Klubas mjamiškiams
ne prastesnis, kaip Jaunimo
Centras čekagiskiams.

NIXONO ANSAMBLIS. Res-
publikonų platformoje mato-
me taiklius atsakymus, McGo-
vern platformai dėl Amerikos
indėnų, narkotikų, karių ver-
bavimo, darbo saugumo ir ki-
tų, bet ne visų, aktualijų. Nei
demokratų, nei respublikonų
pusei nerūpi, ką mes po ketu-
rių metų valgysime, ar gersi-
me, ir kuo kvėpuosime. Stam-

busis bijnisi slopina balsus dėl
oro, vandens ir dirvos teršimo.

Smulkūs farmeris išnyko,
vidutinis baigia nykti. Tas pat
pavojus gresia vidutiniam
miestiečiui. Nyksta visuome-
nės vidurys. Be visuomenės vi-
durio jokia valdžia neišgelbės
šalies nuo artėjančio chaoso.

Viceprezidentas S. Agnew
vaidina demokratų už produk-
tyviųjų visuomenės narių ne-
palaikymą. Tik nesako res-
publikonai, kiek jiems rūpi vi-
suomenės vidurys.

Ginėjasi abi pusės, kuri
greičiau įves savanorišką ka-
riumiene. Nei viena pusė ne-
nori matyti, kas eis į kariuo-
menę savo noru. Praktiškai
galvojant, galima laukti, kad
savanorių kariuomenėje augs
juodasis ir margasis procentas.
O toliau?...

Respublikonų šneka graži,
bet jų mintyse slypi stambiojo
biznio interesai. Nixono vertė
relatyvi. J. Connally ir kiti
mažesnieji tradiciniai demo-
kratai glaudžiasi prie Nixono,
nes geresnio kandidato į Ame-
rikos valdžios vadovą neta-
ra.

Atrodo, kad respublikonai
neturi noro skriausti visuome-
nės vidurį, bet stambūs biz-
nis dalykus vertina kitaip.

Aiškiai matome, kad respub-
likonai savon pusęn traukia
egzilis iš anapus Geležinės už-
dangos. Ši grupė naudinga sa-
vo konservatyvumui (žinoma,
ir antikomunizmui) ypač šiuo
momentu. Savo padėtimi ir tra-
dicijomis egzilai gali būti tam-
tikra visuomenės vidurio gvar-
dija. Nektoki ir egzilai lietu-
viai.

Tenebando "lietuviški libe-
ralai" plauti smegenis aukš-
čiau minėtoms damoms: Ste-
fai, Antaninai ir Onai. Jos juos
apšlakstys paplavų lietumi.
Tas pat bus ir žipiams. Ameri-
kietis su nesužalotomis Euro-
pos tradicijomis kol kas nenori
darytis džiunglių žvėris. Ne-
kiloks ir lietuvis.

Žipių vadai planavo protes-
tus ir prvyokacijas tokias, kad
įvyktų masiški areštai ir fede-
ralinės gvardijos išskvietimas.
Šio tikslo jie tikėjosi pasiekti
be smurto. Policija savo užda-
vinių buvo pasirodusi taip,
kad kiek galint mažiau tyrkos
ardytojų suareštuotų. Protes-
tuotojai pamatė, kad policija
nepaiso bestiališko šūkavimų.
Tada prasiėjo *smurto veiks-
mai*.

Kiek netikrų dantų buvo iš-
mušta respublikonų konvenci-
jos delegatams, nematant ir
negrindėjau. Cirkas būta ido-
maus jau ir dėl to efektyvaus
kontrasto tarp prabangiųjų
viešbučių ir žipių purvų.

Sitoki cirkai kol kas komi-
ski, bet toliau gali darytis liū-
desni.
Jonas Kaunas

CLEVELAND, OHIO

Filmas apie komunistų samokslą

Kodėl JAV leido komunis-
tams užimti Rytų Europą, Kin-
ją, Kubą ir kt.? Kodėl JAV ne-
laimejo karo Korėjoje ir ne-
laimeis Vietnam? Kodėl JAV
kapitalas šelpia Sovietų Sąjun-
gos karo mašiną?

No substitute for Victory

Spalvotas filmas anglų kalba.
Vaizdai bei pasikalbėjimai su
JAV karo vadais II Pasaulinio,
Korėjos bei Vietnamo karo me-
tu. Filmas trunka apie vieną va-
landą.

Komentatorius: filmų artistas
John Wayne. Dalyvauja: vyriaus-
ias alijantų karinių pajėgų va-
das Korėjos karo metų genero-
las Mark Clark; vyriausias JAV
Pacifiko laivyno vadas admira-
las Grant Sharp; generolai Paul
Harkins ir Albert Wedemeyer;
žinių komentatorius Lowell Tho-
mas; buvęs JAV žemės ūkio se-
kretorius Ezra Taft Benson ir
keli Vietnamo karo veteranai bei
kiti veikėjai.

Filmas bus rodomas sekma-
dienį, 1972 m. spalio 1 d. 12 val.
Sv. Jurgio lietuvių parapijos sa-
lėje.

Clevelando lietuvių visuome-
nė kviečiama atsilankyti.

Amerikos Lietuvių Tarybą
Clevelando Skyr. Valdybą

KOLIZIJUS GRĮVIA

Dideli vėjai ir lietaus audros
tiek paveikė 2,000 metų seną
Romos koliziejų (Colosseum),
kad ištisi mūro luitai pradeda
birti. Gaisrininkų brigados pra-
nešimu, koliziejus yra pagarsėjęs anks-
tybos krikščionybės metais, ka-
dangi čia vykdavo gladiatorių
kovos su plėšriais žvėrimis ir taip
pat čia krikščionys būdavo at-
vedami žvėrimis sudraskyti.

help your
HEART FUND
help your HEART

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad rugsėjo 1 d.
okupuotoje Lietuvoje mirė mūsų motina, senelė, Sibiro
kankinė

A. A.

MALVINA AČAITĖ - PUŽAUSKIENĖ

Nuliūdę: sūnus Algirdas, marti Bronė, anūkai —
Andrius, Algis, Vaidas, proanukė Andrytė.

A. A.

MALVINAI PUŽAUSKIENEI,

Sibiro kankinei, Lietuvoje mirus,

Naujienu pirmojo puslapio redaktoriui

- sūnui Algirdui Pužauskui ir visai jo

šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

Naujienu vadovybė ir

visi tarnautojai

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Jūsų priešininkas vėlinas, kaip liūtas rėkiantis aplinkui vaikščioja
iškodamas, kurį praryti: jam atsispirkite tvirti tikėjime. 1 Pet. 5:8.

Zinojimas kad šėtonas yra mūsų priešin-
kas, prieš kūrą ir kraują, bet prieš vyriausybės ir piktas galybės turintis dvas-
ias, nugalėdinti mus, jei nežinotume, kad iš antros pusės, kada griežtai
prieštaraujame jiems, mes gauname didelę pagalbą ir pašalpą iš kitų ne-
matomų jėgų. Nuo tos valandos, kada mes griežtai atsisakome visus gundy-
mus ir pasileikame tvirti Viešpatyje ir jo darbe, mes kaskart stojame dris-
tesni Viešpatyje ir galybėje jo drūtybės; nes didesnis yra tas, kuris su mu-
mis, negu tas, kuris prieš mus yra.
Jei esame piktojo gundomi, o griežtai nesistengiame atimesti nuo savęs
gundymų, tada didiname gundymų galybę.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniai reikalinga tikroji Krie-
taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėleje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Telefonai: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1005

PETRAS BIELIŪNAS

4848 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1133-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

Lietuvių Filatelistų Parodos Rengimo komiteto nariai: A. Beleska ir V. Urbonas atrenka pašto ženklus parodai.

Foto P. Maletos

PENKIOLIKTOJI LIETUVIŲ FILATELIJOS PARODA

Pašto ženklų rinkimas žmonių labai mėgiamas. Jų tarpe randama karalių, prezidentų, dvasininkų, profesorių ir kitų aukštųjų pareigūnų. Daugelyje kraštų galima užtikti pašto ženklų — filatelijos muziejus. Su filatelistų pomėgiu skaito ir valstybių paštai, leidžia me-

niškus pašto ženklus, vokus, atvirlaiskius.

Lietuviams filatelija yra reikšminga ir tarptautinėje plotmėje. Lietuvos pašto ženklų rinkimo ir teberenka daug kit-tataučių. Kas tuos ženklus ren-ka, dažnai ieško apie juos in-si valstybių paštai, leidžia me-

garsinti Lietuvos vardą, nes ir Lietuva savo valstybinius, kul-tūrinius įvykius labai gražiai pavaizdavo pašto ženkluose.

Siemiet sueina 50 metų, kai naujai atsikūrusi Lietuvos valstybė buvo pripažinta de jure J. A. V. Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir kitų Europos valstybių. Paminėjimui Lietu-vojos pripažinimo de jure 1922 m. spalio mėn. 1 d. buvo išleis-ta graži Lietuvos pašto ženklų laida, susidedanti iš 12 ženklų ir vaizduojanti Lietuvai nusipelnčius asmenis. Ženklų projektus parėngė dailininkas Adomas Varnas.

Lietuvių filatelistų draugija "Lietuva", šiam valstybiniam įvykiui paminėti š. m. rugsėjo mėn. 30 d. ir spalio mėn. 1 d. Balzoko Liet. Kultūros Muzie-juje, 4012 So. Archer Ave., Chi-cago, Ill. rengia Jubiliejų Filatelijos Parodą. Parodoje su savo eksponatais dalyvauja ne tik Chicago, bet ir New Yorko, Kanados lietuviai filatelis-tai. Pašto ženklais daugiausia įvairiais lietuviškais, bus už-pildyta virš 180 rėmų. Bus iš-statytas ir Lietuvos, Klaipėdos pašto ženklų reprezentacinis rinkinys.

Šia proga draugija išleido keturių spalvų jubiliejinius vokus su dailininko A. Alek-sandravičiaus, gyv. Romoje, suprojektuotu simboliniu piešiniu, pabrėžiančiu 1922 — 1972 metų datas. Vokams piešinio projektą pritaikė ir technškai darbą atliko draugijos narys A. Beleska. Vokai bus gaunami ir antspauduojami J. A. V. pašto antspaudu parodoje. Taip pat šiam įvykiui paminėti, gavus Lietuvos Diplomatijos šefo p. Lozoraičio ir Lietuvos Genera-linės konsulės Chicagoje p. Daužvardienės sutikimą ir at-tinkamų Amerikos įstaigų lei-dimą, draugija perspausdino ribotą kiekį Lietuvos pašto ženklų, atitinkamų įrašų ir emblema.

Išdėdėta, kad ir šiai pa-rodai lietuviams filatelistams pavyko gauti J. A. V. pašto iš-taigos skvyrų, kur visa kores-pondencija bus antspauduoja-ma specialiu šiai parodai skir-to antspaudu. Parodos antro-ji diena, t. y. spalio mėn. 1 d., bus specialiai atžymėta. 1922 m. spalio mėn. 1 d. kaip ank-ščiau minėta, buvo išleisti de jure pripažinimo pašto ženklai ir taip pat yra pirmoji diena lie-tuviško "Lito". Tam jubiliejui atžymėti draugija pagamino specialius guminius antspau-dus ir jais bus antspauduojami parodiniai vokai tik spalio mėn. 1 dieną. O prieš parodos uždarymą bus sunaikinti.

Per 26 metus lietuvių filate-listų draugijos veiklos, tai bus jau penkioliktasis viešas pasi-rodymas. Reikia tikėtis, kad Chicago ir jos apylinkių lie-tuviai įvertins lietuvių filatelistų

pastangas garsinti Lietuvos vardą ir savo gausių atsilanky-mu tai įrodys. Ypač lietuviš-kas jaunimas turėtų domėtis lietuviškais pašto ženklais, juos pamilti ir rinkti, nes pašto ženklų rinkimas ir jų tvarky-mas ugdo tvarkingumą, kan-tybę, pastabumą, draugišku-mą, o ir daug galima išmokti pašto ženklus renkant. Juk šių dienų pašto ženkluose at-sispindi visos žmonijos gyve-nimas: tautų praeitis, dabartis kūryba ir pažanga visose sri-tyse.

Vincas Urbonas

Hamburgerių pardavėjas pasidarė bilijonierius

Ray A. Kroc iš Oak Park, kurs dar 1955 metais, būdamas 52 metų amžiaus, pradėjo vie-noje būdelėje Des Plaines par-davinėti po 15 centų "hambur-gerius", per keliolika metų pa-tapo multimilijonierius ir šio-mis dienomis, sulaukęs 70 metų amžiaus paskyrė pusaštunto mi-lijono dolerių įvairiems labda-ringiems tikslams, k. a., Passa-vant ir Vaikų ligoninėms, Lin-kolno parko žvėryniui, Field gamtos muziejui, Adlerio pla-netariumui ir Cook apskrities kalėjimui.

Kroco "hamburgerių imperi-ja" šiuo metu turi 2,100 pardu-tuvų visose JAV 50 valstijose ir visuose penkiuose kontinen-tuose. "Toks sapnas gali pa-tapti tikrove tik Amerikoje", sako pats bilijonierius Kroc.

Prieš pradėdamas hamburge-rių biznį jis vertėsi įvairiais verslais: skambino pianu, par-davinėjo popierinius puodukus, buvo ligoninės ambulanso šofe-ris ir "malted milk" maišymo mašinelių pardavėjas.

Naujieji CTA autobusai

Chicago Tranzito adminis-tracija (CTA) praneša, kad gau-ta ir kita naujųjų autobusų siunta, kuriais bus pakeisti se-nieji autobusai sekančiose lin-i-jose: Blue Island, 26th Street, Cermak Road, Douglas Exten-sion, Taylor - Sedgwick - She-field ir Damen Avenue.

Viso tokių naujų su reguliuo-jamu oru autobusų CTA yra yra užpildyti 525 ir jie kaštuos 21.7 milijonus dolerių.

TRUMPAI

— Dr. Ferinandas Kaunas paskirtas Cicerio miesto Sveika-tingumo komisijonierium. Jis yra Amerikos Lietuvių Respub-likonų lygos Illinois valstijoje narys ir Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas.

— Aleksas Jankūnas, Cicerio, Ill., organizuoja lietuvių res-publikonų dalyvauti tos parti-jos Tautinių grupių tarybos ruo-šiamam pobūvyje rugsėjo 30 d. Sheraton O'Hare viešbutyje.

— Rašytojo Vytauto Alanto pagerbimo akademijoje bus įteiktos Dr. Daužvardžio Fondo premijos jaunesiems spaudos bendradarbiams. Pagerbimo akademija ir pobūvy ruošia Lie-tuvių Jurnalistų S-gos valdyba spalio 1 d. 4 val. popiet Jauni-mo centre.

— Benediktas S. Jurėnas pak-viestas vadovauti Lietuvių Fila-telistų Draugijos parodai XV-LITHPEX, skirtai paminėti Lie-tuvos nepriklausomybės pripa-žinimo 50 m. sukaktį. Iškilmin-gas parodos atidarymas įvyks rugsėjo 30 d. vidurdienį Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje. Ją bus galima aplankyti taip pat sekmadienį, spalio 1 d. nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. Ta-proga Lietuvių Filatelistų Drau-gija išleido specialius laiškus vokus.

— Rašyt. Romualdas Spalis iš Anglijos laimėjo "Dirvos" laikraščio konkursą ir 500 dol. premiją už novelę "Išrišimas".

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

GRAHAM
PAINT & VARNISH
4814 So. RICHMOND
General Factory work

MACHINIST
SET UP AND OPERATE
MILLING MACHINES
Steady Work.
UNION
INSTRUMENTS
930 S. WESTWOOD DR.
ADDISON, ILLINOIS

SUVEJAS
Galintis atlikti vyrų ir moterų dra-bužių patalysimus. Labai geras atly-ginimas. Pilnas laikas.
JOHNSON TAILORS
MI 2-1908

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

HOUSE KEEPER
5 Day week, own Room & Bath.
3 small children. References
required. Good home for right
person. Some English necessary.
432-7474

BRIDGEPORTO APYLINKĖ
LIETUVISKAM RESTORANE
REIKALINGA PADAVEJA
Skambinti 326-2724

WOMAN WANTED
to care for elderly lady. Light
nursing work. Live in, private
apartment. North side.
281-7199

W O M A N
TO CARE FOR INVALID WIFE.
Some Nursing care — some house
work, salary open, references, own
room, some English necessary.
255-6418
After 6 P. M. & week ends,
Mount Prospect

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS NAMAS suaugu-siems su 4 kambariais ir apšildomu
porėjumi 1-me aukšte, taip pat 3 kam-barių butu 2-me aukšte, naujai remon-tuoti, geroje Marquette Parko apylin-keje, arti krautuvių ir susisiekimo.
TEL. 737-0017
po 5 val. vak.

GAGE PARKO APYLINKĖJE išnuo-mojami 2 kambariai ir miegamasis
virtuvė, 2-tramė aukšte. Suaugusiame
vyrai ar moteriai. Skambinti telef.
GR 8-2146.

NETOLI NAUJENIŲ
išnuomojamas trijų kambarių
butas. Tel. 666-9312.

BUSINESS CHANCES Biznio Progros

TEN UNITS — 8 single units, 2 effi-ciencies, 2 car garage. Very clean.
Plenty of parking. Air cond. and TV
in each unit.
\$89,000
COUNTY WIDE
REALTY COMPANY
537-0137 541-4990

Tradicinio metinio konkurso
mecenatas yra Simas Kašelsonis
iš Chicago.

— Windsoro mergaičių "Auš-ros" kvarteto koncertas bus rug-sėjo 30 d., šeštadienį, 8 val. vak.
Jaunimo centre. Rengia Mar-gutis. Bilietai gaunami Margi-niuose ir Margutyje. Visi kvie-čiami dalyvauti. (Pr.)

— Chicago Lietuvių Suval-kiečių D-jai rengia smagų šokių vakarą Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St., rugsėjo 30 d.
7:30 val. vak. Valdyba ir komi-sija prašo narius ir svečius
atsilankyti. Bus skanių valgių
ir gėrimų. Gros smagus Jurgio
Joniko orkestras, prie kurio
galima ne tik linksmai laiką
praleisti, bet ir įsigyti naujų
draugų bei draugių. Atsilanke
bus tikrai patenkinti. Visus kvie-čia ir visus globos

Valdyba ir Komisija
(Pr.)

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobilių (įvyginami ir nuda-tomi) darbai atliekami sažiningai
ir gerai. prityrusių darbininkų. Ka-nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

38-7A IR ROCKWELL, 5 kambarių
medinis su pilnu rūsiu. \$10,000.

31-MA IR HARDING, 2 lotai ir 4
kambarių medinis namukas. \$10,900.

56-7A IR MOZART, 4 mieg. mūrinis
su rūsiu. Tik \$22,000.

44-7A IR TALMAN, 2 butų po 5
kamb. medinis. \$18,900.

43-7A IR CAMPBELL, 2 butų po
5 kamb. mūrinis. \$23,500.

48-7A IR KARLOW, 5 ir 6 kamb.
mūrinis. \$28,000.

44-7A IR FRANCISCO, 2 butų po 5
kamb. mūrinis. \$30,000.

LEMONTE, lotas ir 3 mieg. naujai
statomas namas.

32-RA IR HALSTED, restoranas su
6 kambarių butu. \$380 pajamų mėn.

BIZNIO LOTAS, B-1 zona, 50x150',
prie 95-tos ir Roberts Rd.

Butų nuomavimas, įvairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5551

NEAR 62 & WASHTEAW

See this 6 room teston brick Georgian
with 2 car brick garage. Finished
room in basement, 1 1/2 baths, large
lot, many extras. Only \$33,000.

MILAN & MILAN

PR 9-4063

NEAR 85 & ALBANY

4 1/2 room brick bungalow, with 2 bed-
rooms, plus extra bedroom in base-
ment, 1 car brick garage attached.
Gas heat, 2 full baths.

Owner says SELL.

MILAN & MILAN

PR 9-4063

PRIE 72-TROS IR RICHMOND

mūrinis 5 1/2 kambarių 18 metų, 3 di-
deli miegimai. Graži virtuvė ir vonia.
Sviesus didelis salionas, Dinette.

Sausas rūsys.

Geras ir nebrangus.

GLOBE R. E.

2935 W. 71 STREET

436-3676 arba 778-6916

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4324 So. CALIFORNIA AVE.,

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-7322

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 264-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai 1
kitoki blankai.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ŽINGSNIS Į GEROVĘ

6 KAMBARIŲ graži mūro residen-
cija arti 72-ros ir Kedzie. Platus lo-
tas. Garažas, iškelti vamzdžiai, Alum.
langai. Ceramic vonia ir atskiras rui-
tas. Privatus saulėtas balkonas. Sa-
vininkas greit apieis puikų namą už
\$23,000.

MODERNIAI pertvarkytas 2 butų
po 6 kambarių mūro namas arti Mar-
quette Rd. ir Kedzie. Naujas gazo šil-
dymas. Mūro garažas. Platus lotas.
Vertas jūsų sprendimo. — \$31,500.

13 BUTŲ MŪRO NAMAS. Puikūs
butai duoda \$20,000 nuomos. Naujas
gazo šildymas. Sausas beismantas.
Kaina 6 metų pajamos.

RIMTAI PONIAI gyveniti prie bran-
gus parko. Tai naujas objektas per-
rūpinti grožio saloną iš gerų rankų.
Šiltingas 2 aukštų mūras — pirmam
aukšte liuksus beauty shop, vonia ir
du kambariai, o antrame aukšte puoš-
nus butas gyveniti. \$37,000.

LIUKSUS MODERNUS beveik nau-
jas 5 1/2 kambarių mūras. Sausas,
įrengtas beismantas, air-cond., kar-
petai, alumi. langai, Peto, garažas.
Marquette Parke. \$25,000.

MODERNUS NAUJAS 2 butų mū-
ras Marquette Parke. 2 auto garažas.
Ceramic vonios. Apsaugotas beisman-
tas. 3 gazu šildymai. Alum. langai.
Tuoi galima matyti. \$36,300.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-
quette Parke prie mokyklos. Kaina
rimtam pardavimui.

8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto 16 metų
mūras. 2 vonios. Įrengtas beisman-
tas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie.
\$32,000.

2 AUKŠTO 2 BUTŲ NAMAS, plas-
tus lotas. Garažas. Arti mūsų. —
\$22,000.

10 BUTŲ MŪRAS, apie \$15,000
pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. \$73,500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni
vonia, spintelės, karšto vandens šil-
ma gazu, 1 1/2 auto garažas. Marquet-
te Parke. \$21,900.

GRAŽUS 6 BUTŲ MŪRAS. Moder-
nios vonios. Alumini. langai. Nauja
šilma gazu. Geros pajamos. Mar-
quette Parke. \$67,500.

4 BUTŲ MŪRAS. Modernios von-
ios, spintelės, nauja šilma gazu,
alumin. langai, 3 automobilų gara-
žas. Tik \$52,000.

2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja
šilma gazu, alumin. langai, 2 auto
garažas. Tik \$27,900.

GRAŽUS 2 BUTŲ MŪRINIS. Di-
deli kambariai, modernios virtuvės,
vanities, naujas šildymas gazu, 2 au-
to garažas. \$36,500.

11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės
pvntelės, šaldytuvai ir virmo pečiai,
šildymas gazu, alumin. langai. Pa-
jamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos
ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

1 1/2 AUKŠTO 6 ir 3 kambarių 20
metų modernus ant 3' sklypo. Ideali
gimnazona šeimoms.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvai-
raus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski.
Labai pelningas ir gražus namas.

MŪRINIS BUNGALOW 5 kamb.
ariu — 2 miegimai. Centralinis oro
šildymas. Garažas. Dideli kambari-
ai, naujai išdėžyti. 64-čia ir Sacra-
mento. — 24,500.

5 KAMBARIŲ — 3 miegimai, 10
metų. Labai gražiai įrengtas skie-
pas. Garažas. Gražiai aptvertas ir
apšodintas. Namas kaip pasaka. 69-čia
ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)

TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir
perstatu senus visų rūšių namo ap-
šildymo pečius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogu rinas (gutters).
Dirbu greit, sažiningai ir garantuoti.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBES. KAINOS
IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO
DARBUISE

Stogu dengimas. Vandens nutekėjimo
vamzdžiai, Tuckpointing — mūro su-
tvirtinimas ir valymas. Mūrininko,
staliaus, cemento ir dažytojo darbai.
Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar

AL BELEAKUS. TEL. 238-8656

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608